

NÊU GƯƠNG VỀ HỌC TẬP CHÍNH TRỊ CỦA ĐỘI NGŨ CHÍNH TRỊ VIÊN Ở CÁC ĐƠN VỊ CƠ SỞ TRONG QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM

LÊ DUY CHƯƠNG (*)

PHAN TẮT ĐẠT ()**

Tóm tắt: *Nêu gương về học tập chính trị của đội ngũ chính trị viên ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội nhân dân Việt Nam có vai trò rất quan trọng, không chỉ nhằm hoàn thiện phẩm chất, nhân cách đội ngũ chính trị viên, mà còn là động lực và niềm tin cho cấp dưới, quần chúng và chiến sĩ noi theo, tạo dựng phong trào học tập chính trị sâu rộng ở đơn vị cơ sở, từ đó cán bộ, đảng viên, chiến sĩ tin tưởng và chấp hành triệt để mọi đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, ra sức xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện “Mẫu mực, tiêu biểu”, góp phần xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc.*

Từ khóa: *Đội ngũ chính trị viên; đơn vị cơ sở; học tập chính trị; vai trò nêu gương.*

Abstract: *Setting an example of political learning for the team of political officers at grassroots units in the Vietnam People's Army plays a very important role in improving not only the quality and personality of the team of political officers, but also the motivation and believes of subordinates, public, and soldiers, creating an extensive political learning movement at grassroots units, from which cadres, party members and soldiers believe and follow the guidelines and policies of the Party and policies and laws of the State, and strive to build a strong and comprehensive “exemplary and typical” unit, contributing to building and firmly protecting the Fatherland.*

Keywords: *Team of political officers; unit; political learning; exemplary role.*

Ngày nhận bài: 25/5/2024

Ngày biên tập: 28/6/2024

Ngày duyệt đăng: 24/7/2024

Nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu tổ chức, cơ quan, đơn vị là chủ trương nhất quán của Đảng và Nhà nước ta, nhằm quy tụ sức mạnh để xây dựng các tổ chức trong cơ quan, đơn vị vững mạnh. Ở đơn vị cơ sở trong Quân đội, chính trị viên và người chỉ huy có trách nhiệm cao nhất, có vai trò quan trọng, mang tính quyết định đến sự trưởng thành, phát triển và bảo đảm cho đơn vị hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao. Học tập chính trị là nhiệm vụ, yêu cầu tất yếu của

mọi cán bộ, đảng viên và quần chúng trong đơn vị, nhằm “nâng cao nhận thức lý luận chính trị, cập nhật kiến thức mới, tinh thần trách nhiệm, gương mẫu tu dưỡng, rèn luyện, giữ gìn phẩm chất, đạo đức người quân nhân cách mạng”⁽¹⁾; trong đó đội ngũ chính trị viên ở đơn vị là lực lượng có trách nhiệm cao nhất. Để học tập chính trị của mọi đối tượng trong đơn vị đạt hiệu quả, trước hết đội ngũ chính trị viên phải tổ chức chu đáo việc học tập chính trị cho cán bộ, đảng viên và quần chúng, chiến sĩ. Đồng thời, phải nêu gương trong học tập chính trị trước đơn vị, việc làm đó phải được tiến hành một cách chủ động, tích cực và hiệu quả.

(*) PGS, TS; Bộ Quốc phòng; () ThS; Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng**

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn coi nêu gương là biện pháp cơ bản, hiệu quả nhất trong công tác giáo dục, vận động quần chúng; khẳng định, muốn cho quần chúng nghe lời mình, làm theo mình, thì mỗi đảng viên, từ việc làm, lời nói cho đến cách ăn ở, phải làm thế nào cho dân tin, dân phục, dân yêu. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, sở dĩ cần phải nêu gương là do đặc thù của nền văn hóa, đạo đức phương Đông luôn coi trọng tình cảm, luôn lấy cái tốt đẹp của người khác để làm tấm gương soi mình. Người chỉ rõ: “Nói chung thì các dân tộc phương Đông đều giàu tình cảm, và đối với họ, một tấm gương sống còn có giá trị hơn một trăm bài diễn văn tuyên truyền”⁽²⁾. Do đó, ngay từ khi bắt đầu triển khai công tác huấn luyện cán bộ, Người đã luôn nhắc nhở mỗi cán bộ phải nêu cao tinh thần gương mẫu, làm “mực thước” để quần chúng học tập, noi theo.

Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng luôn coi trọng việc học tập chính trị của đội ngũ cán bộ, nhất là đối với cán bộ chính trị trong Quân đội. Người căn dặn cán bộ, học viên Trường Chính trị trung cấp quân đội: “Phải học tập chính trị: Quân sự mà không có chính trị như cây không có gốc, vô dụng lại có hại”⁽³⁾. Như vậy, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định, học tập chính trị là yếu tố quyết định đến phẩm chất, năng lực, phương pháp, tác phong công tác của cán bộ cách mạng. Đặc biệt, khi nói về vị trí, vai trò của chính trị viên trong Quân đội nhân dân Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh: “Tư cách chính trị viên có ảnh hưởng rất quan trọng đến bộ đội. Người chính trị viên tốt, thì bộ đội ấy tốt. Người chính trị viên không làm tròn nhiệm vụ, thì bộ đội ấy không tốt”⁽⁴⁾. Đồng thời, Người đặt ra yêu cầu: “Đối với bộ đội, chính trị viên phải thân thiết như một người chị, công bình như một người anh, hiểu biết như một người bạn... Chính trị viên phải làm người kiêu mẫu trong mọi việc”⁽⁵⁾.

Vì vậy, vấn đề nêu gương về học tập chính trị của đội ngũ chính trị viên ở các đơn vị cơ sở là một trong những nội dung, yêu cầu quan trọng nhằm thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị (khóa XII) về đẩy mạnh Học tập và làm theo

tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Quy định số 144-QĐ/TW ngày 09/5/2024 của Bộ Chính trị về chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong tình hình mới đã tiếp tục yêu cầu đội ngũ cán bộ, đảng viên phải nêu cao lòng tự trọng, danh dự, không cơ hội chính trị, tham vọng quyền lực, giữ gìn phẩm giá của cán bộ, đảng viên, gương mẫu trong công tác và sinh hoạt, tích cực học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Cán bộ, đảng viên chức vụ càng cao càng phải gương mẫu, cấp trên gương mẫu trước cấp dưới, cấp ủy gương mẫu trước đảng viên, đảng viên gương mẫu trước quần chúng. Đây là một trong những nội dung, biện pháp quan trọng để phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu của cán bộ, đảng viên trong nâng cao năng lực lãnh đạo, quản lý và thực hiện tốt công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực trong Quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay.

Vấn đề nêu gương về học tập chính trị cho đội ngũ cán bộ, đảng viên nói chung và đội ngũ chính trị viên ở đơn vị cơ sở trong Quân đội nói riêng luôn là yếu tố quan trọng, quyết định đến chất lượng xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam vững mạnh về chính trị, tuyệt đối trung thành với Đảng, Tổ quốc và Nhân dân. Thực tiễn cho thấy, thời gian qua, phần lớn đội ngũ chính trị viên ở đơn vị cơ sở trong Quân đội đã tự giác, tích cực, chủ động, luôn nêu gương sáng về học tập chính trị, để “có bản lĩnh chính trị vững vàng, ý thức tổ chức kỷ luật, gương mẫu, thực sự là lực lượng nòng cốt trong lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị và xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện”⁽⁶⁾; vì thế không những cá nhân chính trị viên có tri thức, bản lĩnh chính trị vững vàng mà còn là tấm gương để cán bộ cấp dưới và quần chúng, chiến sĩ học tập, noi theo.

Tuy nhiên, trong thực tiễn công tác “Việc tự học, tự nghiên cứu và nêu gương của một số cán bộ, đảng viên chưa tốt”⁽⁷⁾, “chưa tích cực, tự giác nghiên cứu học tập, nâng cao trình độ”⁽⁸⁾; một bộ phận chính trị viên có biểu hiện thỏa mãn, dừng lại, không tích cực, thậm chí “lười” học tập, nghiên cứu, nhất là học tập chính trị, dẫn đến thiếu

tri thức lý luận, thực tiễn, không đủ sức lý giải, định hướng cho cán bộ, chiến sĩ trước những vấn đề chính trị phức tạp nảy sinh từ thực tiễn trên cơ sở khoa học, luận cứ, luận chứng mang tính thuyết phục. Cá biệt, còn có chính trị viên ở đơn vị cơ sở “thiếu tự giác, gương mẫu tu dưỡng, rèn luyện, giảm sút ý chí, sa vào chủ nghĩa cá nhân”, làm ảnh hưởng đến chất lượng, kết quả hoàn thành nhiệm vụ của đơn vị và truyền thống, uy tín của quân đội, phẩm chất, hình ảnh cao đẹp “Bộ đội Cụ Hồ”⁽⁹⁾.

Quan điểm chỉ đạo và mục tiêu đặt ra thời gian tới với Quân đội ta là tiếp tục quán triệt phương hướng xây dựng quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, lấy xây dựng về chính trị làm cơ sở nhằm nâng cao chất lượng tổng hợp và sức mạnh chiến đấu của Quân đội, đơn vị, từ đó đặt ra yêu cầu phải tiếp tục bồi dưỡng, rèn luyện đội ngũ chính trị viên ở các đơn vị cơ sở có đủ phẩm chất, năng lực, xứng đáng là người chủ trì về chính trị trong đơn vị. Để thực hiện được mục tiêu này, một trong những đòi hỏi ở đội ngũ chính trị viên, một mặt, phải tích cực học tập để nâng cao nhận thức, hoàn thiện kỹ năng, phương pháp trong chỉ đạo và tiến hành hoạt động công tác đảng, công tác chính trị ở đơn vị. Mặt khác, phải nêu gương về học tập chính trị, lan tỏa ảnh hưởng, uy tín và sức cảm hóa trong toàn đơn vị.

Vì vậy, thời gian tới cần thực hiện tốt một số nội dung cơ bản sau đây:

Một là, đội ngũ chính trị viên phải tăng cường việc “tự học”, “tự rèn”, “nói đi đôi với làm”, nâng cao nhận thức, hành động và trách nhiệm nêu gương về học tập chính trị.

Để thực hiện tốt nhiệm vụ này, cấp ủy và chỉ huy đơn vị phải đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục, bồi dưỡng làm cho đội ngũ chính trị viên nhận thức sâu sắc vị trí, vai trò, ý nghĩa, tầm quan trọng của việc nêu gương về học tập chính trị; hiểu rõ đây là yêu cầu khách quan, một chủ trương lớn của Đảng và Nhà nước ta, vừa cấp bách trước mắt, vừa cơ bản lâu dài của sự nghiệp cách mạng Việt Nam. Mỗi chính trị viên cần tự nghiên cứu, học tập các văn bản chỉ đạo của Đảng về nêu gương như: Quy định số 55-QĐ/TW

ngày 19/12/2016 của Bộ Chính trị (khóa XII) về một số việc cần làm ngay để tăng cường vai trò nêu gương của cán bộ, đảng viên; Quy định số 08-QĐ/TW ngày 25/10/2018 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XII) về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương; Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị (khóa XII) về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và Nghị quyết số 847-NQ/QUTW ngày 28/12/2021 của Quân ủy Trung ương về phát huy phẩm chất Bộ đội Cụ Hồ, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân trong tình hình mới; Quy định số 144-QĐ/TW ngày 09/5/2024 của Bộ Chính trị về chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong tình hình mới... để từ đó đội ngũ chính trị viên nâng cao nhận thức, tích lũy kinh nghiệm, rèn luyện phương pháp trong thực hành nêu gương; đề cao tính tự giác thực hành nêu gương trong thực hiện các nhiệm vụ ở đơn vị. Đồng thời, gắn việc thực hiện nêu gương về học tập chính trị với học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, các phong trào thi đua, các cuộc vận động, tạo sức lan tỏa sâu rộng ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội.

Hai là, đội ngũ chính trị viên phải tiêu biểu trong việc thực hành nêu gương; thật sự tiên phong, gương mẫu, mô phạm; có trách nhiệm cao trong công việc, có bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức và kiến thức toàn diện, giỏi về hoạt động công tác đảng, công tác chính trị.

Để làm tốt được nội dung này, đòi hỏi đội ngũ chính trị viên ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội phải thường xuyên quán triệt các nghị quyết, chỉ thị, quy định của Đảng, hướng dẫn của các cơ quan chức năng. Cấp ủy, chỉ huy các đơn vị cơ sở cần tập trung giáo dục, bồi dưỡng, rèn luyện đội ngũ chính trị viên có bản lĩnh chính trị vững vàng, tinh thần trách nhiệm cao, nhiệt huyết với công việc, phẩm chất đạo đức trong sáng, lối sống lành mạnh, giản dị; có kiến thức toàn diện sâu rộng, am hiểu thực tiễn, giỏi về chuyên môn nghiệp vụ. Đội ngũ chính trị viên phải luôn đổi mới, sáng

tạo theo tinh thần “7 dám” được Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng nêu rõ tại Hội nghị Quân ủy Trung ương lần thứ 6 ngày 03/7/2023 là: “dám nghĩ; dám nói; dám làm; dám chịu trách nhiệm; dám đổi mới, sáng tạo; dám đương đầu với khó khăn, thử thách và dám hành động vì lợi ích chung”.

Đội ngũ chính trị viên phải thực hiện đúng nguyên tắc “xây đi đôi với chống” để khắc phục triệt để những biểu hiện của tư tưởng trung bình chủ nghĩa, thực dụng, cơ hội, ngại khó, ngại khổ, làm việc cầm chừng. Mỗi chính trị viên phải xác định tốt nhiệm vụ, tự điều chỉnh hành vi, ghép mình và gắn mình với tổ chức, nhất là trước những khó khăn, phức tạp, sự cám dỗ của cuộc sống trong cơ chế thị trường. Phải nêu cao tính đảng, gương mẫu, đi đầu, năng động, sáng tạo trong công việc; không vi phạm pháp luật, kỷ luật; tự giác, tích cực học tập nắm vững kiến thức lý luận chính trị, khoa học xã hội và nhân văn, tin học, ngoại ngữ. Kiên quyết đấu tranh chống mọi hành vi bao che, giấu giếm khuyết điểm, chạy theo thành tích hoặc nhẹ trên, nặng dưới để xử lý nội bộ. Phải sáng suốt, tỉnh táo, cảnh giác với âm mưu phá hoại của kẻ thù, không để chúng lợi dụng tuyên truyền, xuyên tạc, thúc đẩy “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ.

Ba là, tiếp tục quán triệt, đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh gắn với phát huy vai trò nêu gương về học tập chính trị của đội ngũ chính trị viên.

Phát huy vai trò nêu gương của đội ngũ chính trị viên ở các đơn vị cơ sở là sự thể hiện sinh động, thiết thực trong việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Do đó, cấp ủy và chỉ huy các đơn vị cần đẩy mạnh giáo dục và rèn luyện đạo đức cách mạng; thực hiện sâu rộng, có hiệu quả việc học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh gắn với thực hiện các nhiệm vụ huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu cũng như trong thực hiện các nhiệm vụ đột xuất khác. Để làm được hiệu quả, trước hết phải nêu cao vai trò nêu gương của đội ngũ cán bộ chủ chốt các cấp “nói đi đôi với làm”, phải “thực hành dân chủ rộng rãi” trong

toàn cơ quan, đơn vị. Hơn nữa, cần đẩy mạnh phát động các phong trào thi đua, đưa việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh thấm sâu vào từng hoạt động thông qua lời nói và việc làm cụ thể từng tuần, từng tháng, từng quý; tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, định kỳ sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm, để đưa việc học tập lý luận chính trị trở thành hoạt động thường xuyên, liên tục, có hiệu quả. Mặt khác, cần đẩy mạnh hơn nữa việc tuyên truyền, nhân rộng những tấm gương “người tốt, việc tốt”, những cách làm hay, những điển hình tiên tiến về thực hiện nêu gương; đồng thời, phê phán mọi biểu hiện, hành vi thiếu gương mẫu trong lời nói, việc làm của cán bộ, đảng viên; kiên quyết đấu tranh phòng, chống sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ./.

Ghi chú:

(1), (9) Quân ủy Trung ương, *Nghị quyết số 847-NQ/QUTW ngày 28/12/2021 về phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ”, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân trong tình hình mới*, tr.4, tr.1.

(2) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 1, Nxb CTQG-ST, H.2011, tr.284.

(3) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 7, Nxb CTQG-ST, H.2011, tr.217.

(4), (5) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 5, Nxb CTQG-ST, H.2011, tr.484, tr.484-485.

(6) Quân ủy Trung ương, *Kết luận số 111-KL/QUTW ngày 12/02/2019 về tiếp tục nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng và chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên trong Quân đội giai đoạn mới*, tr.1.

(7) Tổng cục Chính trị, *Tài liệu nghiên cứu, học tập, quán triệt Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020 - 2025*, tr.36.

(8) Tổng cục Chính trị, *Báo cáo tổng kết công tác đảng, công tác chính trị năm 2023, phương hướng nhiệm vụ trọng tâm năm 2024*, tr.10.